

Voorwoord

Klezmer: deze aanvankelijk instrumentale Joodse bruiloftsmuziek uit Midden- en Oost-Europa, dansmuziek, muziek voor bij de verschillende ceremonies, later uitgebreid met gezongen liederen, met veel invloeden van buitenaf, maar toch zichzelf gebleven, staat sinds de revival in Amerika in de 70-er jaren weer volop in de belangstelling.

De tegenstelling tussen weemoed en vrolijkheid, tussen ingetogenheid en expressie wordt door vaardige muzikanten in de prachtige melodieën tot een eenheid gesmeed. Ook door trekharmonikaspelers? Ook door trekharmonikaspelers!

Nou is een trekharmonika niet het meest voor de hand liggende instrument om klezmermuziek op te spelen. Het kan wel, maar dan zullen we alle zeilen moeten bijzetten en zullen we b.v. ook gaan spelen in voor de gemiddelde C/F-harmonikaspeeler niet zo bekende toonaarden als G, Gm en Cm. Een leuke uitdaging, het is tenslotte altijd goed om je harmonikagrenzen te verleggen! Er zal ook veel “in de trek” worden gespeeld, dat betekent een creatief gebruik van je luchtknop: kies een natuurlijk moment om adem te happen (in dit geval: lucht kwijt te raken), zoals je dat eigenlijk onder het praten ook doet.....

Bij het spelen van klezmermuziek is het gemakkelijk als je een trekharmonika hebt met een tertsknop, daarmee kun je de tertsen uit de akkoorden halen. Op blz. 63 van dit boek leg ik uit waarom. Daar staan ook aanwijzingen voor mensen met een trekharmonika met een geduwde cis op knop (1) binnenrij.

Het gebruik van bepaalde akkoorden bij een melodie is vaak (ook) een kwestie van smaak, soms zijn twee akkoorden al voldoende en soms kun je er onder hetzelfde stukje wel acht zetten, gebruik ook eens wisselbassen, voel je vrij om wat te proberen, dit geldt trouwens ook voor de tempo-aanduidingen.

Om een idee te krijgen hoe de nummers klinken vind je als extraatje achterin het boek een cd met mp3-tjes.

Ik wil graag Mart Heijmans bedanken voor zijn tips en wijze raad, Hans Stevens voor correcties, Ad Kwakernaat voor correcties, meedenken, drukken en klaarmaken van dit boek en mijn vrouw Ruby van Ooijen voor liefde & geduld.

Ik wens iedereen veel succes en vooral veel plezier!
Oktober 2010

mark föhnges